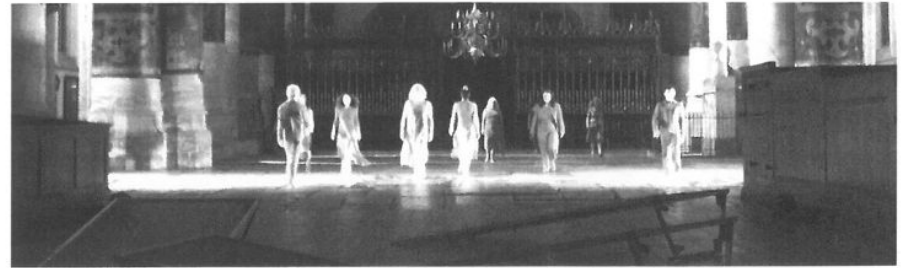

ONDERSTEBAVO

Dans in de Grote of St. Bavokerk

'In de voorbereiding van de voorstelling *Onderstebavo* bleek al snel welke kant ik op wilde in het maakproces; ik hoefde nauwelijks wat vóór te doen. Eén armbeweging van mij, en de dansers van Vanuit Marlies maakten er hun eigen versie van: soms lekker wapperende handen of juist heel ingehouden en zacht materiaal. Bij de relatie met de objecten was voor mij eerder een menselijk aspect belangrijk dan een ruimtelijk: het aanraken van een object, de intimiteit, en het volledig opgaan in acties als een simpele verplaatsing van een object, roteren, of juist wild tekeer gaan in de ruimte! Mede met deze bouwstenen ontstond een choreografie waarin de zoektocht van de mens voorop staat. Een zoektocht naar zichzelf, naar de eigen balans, en de omgeving: de mensen om je heen, op straat of toch in het interieur van de St. Bavokerk te Haarlem. Mode- en kostuumontwerper AZIZ heeft voor elke danser een speciaal kostuum ontworpen, waarbij de kleur rood de rode draad vormde. De kostuums drukken een sterk stempel op de voorstelling.

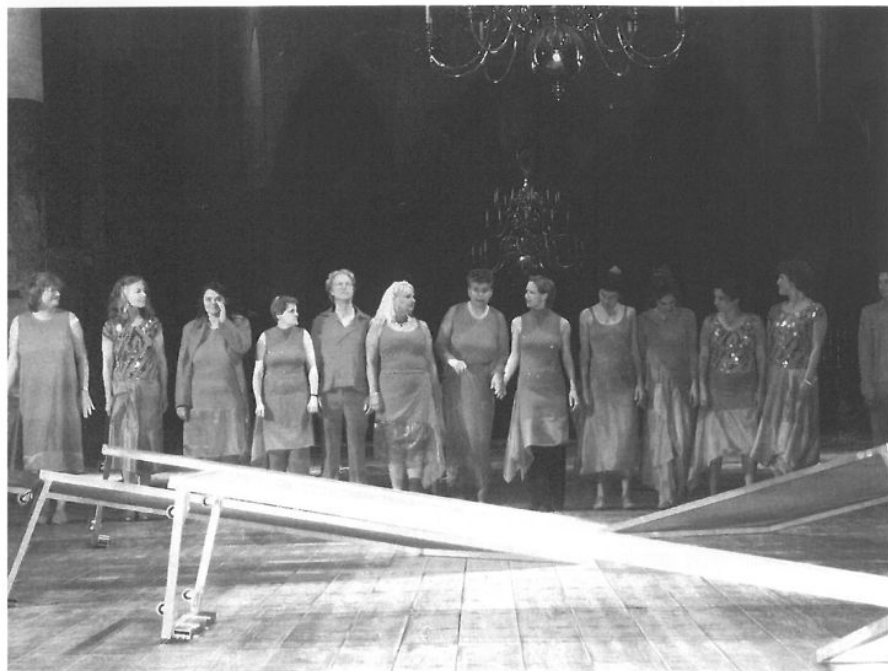
Onderstebavo gaat over tegenstellingen, zoals structuur tegenover individuele vrijheid, vaste patronen versus ruimtelijke vrijheid, majestueuze orgelmuziek contra sobere pianomuziek. De Grote of St. Bavokerk is een tastbare inspiratiebron. De gangen, de hoge pilaren en de ruimte rond het belangrijkste altaar nam ik mee in de choreografie. De dansers gaan in de voorstelling ook een lichamelijke relatie aan met objecten die de kerk in worden gebracht: stoelen en schermen die met gaas zijn bespannen.

De choreografie is opgebouwd uit verschillende scènes:

- Drie scènes waarbij stoelen worden gebruikt: de stoelendans, de hofdans en de solo's
- Bij vijf scènes spelen schermen een rol: de binnenkomst met de schermen, het ritueel met de armen, de duetten met de schermen, de ster en de derwijsdans (een dans van de religieuze soefi's waarbij dansers rond hun eigen as draaien)
- De finale
- De epiloog, waarbij de dansers tussen de pilaren van de kerk wandelen'

Krisztina de Châtel

Onderstebavo is een productie van het Kwartiermakersfestival 2006, in samenwerking met en dankzij de bijdrage van Dansgroep Krisztina de Châtel, bovendien mede mogelijk gemaakt door de belangeloze inzet van Krisztina de Châtel zelf.

Muziekfragmenten ONDERSTEBAVO

1. J.S. Bach - *Tocatta en fuga d moll BWV 565* - Kees Huges, orgel
2. Orgel improvisatie - Kees Huges, orgel
3. J.S. Bach - *Brandenburgs Concert Nr 3 BWV 1048 (3e deel, allegro)* - in de uitvoering van The Amsterdam Baroque Orchestra olv Ton Koopman
4. J.S. Bach - *Concert in d klein voor 2 violen en orkest BWV 1043 (allegro)* - in de uitvoering van The Academy of Ancient Music olv Andrew Manze
5. J.S. Bach - *Concert in c klein voor 2 clavecimbel, strijkers en b.c. BWV 1060 (allegro)* - in de uitvoering van The Academy of Ancient Music olv Andrew Manze
6. H. Purcell - *slotdeel uit de opera King Arthur (Chaconne)* - in de uitvoering van The English Baroque Soloists & Monteverdi Choir olv John Eliot Gardiner
7. herhaling *Brandenburgs Concert Nr 3 (3e deel, allegro)* in de uitvoering van The Amsterdam Baroque Orchestra olv Ton Koopman
8. Erik Satie - *Gymnopédies* - Kees Huges, piano
9. J.S. Bach - *Dorische Tocatta BWV 538* - Kees Huges, orgel

UITVOERENDEN EN MEDEWERKERS

Dansers van Dansgroep Vanuit Marlies

Saskia Breedveld
 Marlies Dijker
 Ramiro Echevaria
 Zubeyda Erbas
 Antoinette Frank
 Sylvia Heger
 Ariane Koops
 Mieke Kuiper
 Swantje Schäuble, danseres van Dansgroep Krisztina de Châtel
 Alexandra Simic
 Valma Slootweg
 Ernst Steffens
 Gonny van Zomeren

Medewerkers

Choreografie: Krisztina de Châtel
Muziek: Kees Huges, orgel en piano
Licht- en decorontwerp: Matthias Vogels, Stichting Het Beter-Gezelschap
Geluid en voorstellingsleiding: Tjeerd Bootsma
Made- en kostuumontwerp: AZIZ
Grime: Loes Braam
Transport: Femke van Kuijk
Productie Onderstebavo: Kristien Jansen
Fotografie: Eveline Bruijn
Projectleider Kwartiermakersfestival: Jannet Bonset

Met speciale dank aan

Staf en dansers van Dansgroep Krisztina de Châtel
 Henk Soetens
 Hervormde Gemeente Haarlem
 Jurlights
 Gemeente Haarlem, voor het gebruik van het orgel

CONCEPT EN CHOREOGRAFIE

Krisztina de Châtel

De van oorsprong Hongaarse Krisztina de Châtel heeft de afgelopen dertig jaar ruim vijftig choreografieën en twee dansfilms gemaakt. Ze heeft een ongekende vernieuwingsdrang, maar blijft tegelijkertijd trouw aan zichzelf. In haar voorstellingen gaan dans, muziek en beeldende kunst vrijwel altijd een samenspel aan. Ze kiest er vaker voor om buiten het theater te werken. De gebruikte ruimte is dan inspiratiebron en een wezenlijk onderdeel van de choreografie. De afgelopen jaren maakte ze onder meer voorstellingen in De eeshal in Middelburg, het Van Gogh Museum in Amsterdam en het Frans Hals Museum in Haarlem.

foto: Leo van Velzen

DANSGROEP VANUIT MARLIES

De dansgroep Vanuit Marlies bestaat voor driekwart uit mensen met een psychiatrische achtergrond. Naast een vaste kern wisselt de samenstelling en komen er regelmatig mensen bij en vallen er mensen af. Marlies, een dansgroep met een heel bijzondere uitstraling, die lijdt aan schizofrenie, is er vanaf de oprichting bij; vandaar de naam van de dansgroep. Elke week komt de groep bijeen om te repeteren. Aan de grote producties voor het Kwartiermakersfestival wordt langdurend en geconcentreerd gewerkt. De dansers raken al doende vertrouwd met de beeldtaal van een nieuwe choreograaf en brengen hun eigen mogelijkheden en impulsen in.

ORGEL EN PIANO

Kees Huges

Kees Huges (1949) ontving zijn vakopleiding orgel van Klaas Bolt en piano van Peter de Kleer. Sinds 1981 is hij werkzaam als muziektherapeut bij de Instelling voor geestelijke gezondheidszorg 'de Geestgronden'. Daarnaast is Huges 'l'Organiste Titulaire d'Église Walonne' in Haarlem, leidt hij een tweetal koren, schrijft hij muziek voor kerk en theater en is hij verbonden met het Haarlems Dagblad als muzikrecensent. Als cultureel aanjager startte hij in 1974 de Spaarndamse concertreeks en stond hij aan de wieg van de Kunststichting Marietje Cladder.

foto: Eveline Bruijn

Ontstaan van de Dansgroep

Eind 1998 bood Wim Kannekens, danser en choreograaf uit Amsterdam, voor het eerst een workshop dansen aan in een buurthuis in Haarlem. De workshop was in eerste instantie bedoeld voor mensen met een psychiatrische achtergrond, maar stond ook open voor andere buurthuisbezoekers. Nadat de wekelijkse repetitie opgenomen werd in het aanbod dagbesteding van RODAS en er enkele presentaties gegeven waren startte in mei 2000 het officiële bestaan van Dansgroep Vanuit Marlies.

Optredens Nederland

- Herfst 2000 in het Polanentheater Amsterdam, choreografie Wim Kannekens
- Augustus 2001 in het Atrium bij de Geestgronden, choreografie Wim Kannekens
- Oktober 2002: 'Journey: Time...Body...Space...' Lichtfabriek Haarlem in het kader van het Kwartiermakersfestival 2002. Choreograaf: Tebby Ramasike
- Oktober 2003: *Huid van Hout*, drie voorstellingen in de Lichtfabriek Haarlem, in het kader van het Kwartiermakersfestival 2003. Choreograaf: Shusaku Takeuchi
- September 2004: *Onderstebavo*, in de Grote of Sint Bavokerk, in het kader van het Kwartiermakersfestival 2004. Choreograaf: Krisztina de Châtel
- September 2005: *Dansende Duinen*, in de gebouwen en het bos van GGZ Dijk en Duin, Castricum, ter gelegenheid van de fusie van Stichting Roads met het dagactiviteiten deel van GGZ Dijk en Duin. Choreograaf: Shusaku Takeuchi
- Juli 2006: *Dansen in de kijkdoos*, in de Grote Sint Laurenskerk, Alkmaar, in het kader van de kunstmanifestatie 'Met andere ogen'

Onderstebavo maakt deel uit van het 4e Kwartiermakersfestival. Het betreft een cultureel festival dat als doel heeft om ruimte ('kwartier') te maken in de samenleving voor mensen met een psychiatrische achtergrond. Enerzijds door deze mensen de kans te geven op een volwaardige wijze hun talenten in te zetten, anderzijds door mensen uit de maatschappij voor te lichten over het leven met een psychische handicap en zodoende meer begrip te creëren. De diverse optredens, voorstellingen en exposities alsmede de organisatie en de publiciteit ervan worden verzorgd door zowel mensen met als mensen zonder een psychiatrische achtergrond. In de praktijk wordt mensen met een psychiatrische achtergrond gedurende een intensieve periode de gelegenheid geboden zich artistiek te uiten, op het gebied van beeldende kunst, taal, muziek en dans, in een gelijkwaardige samenwerking met professionele kunstenaars. Dit blijkt voor beide partijen een inspirerende, nieuwe mogelijkheden biedende werkwijze. In de drie eerdere Kwartiermakersfestivals was het dansproject het pièce de résistance, uitnodigend en fascinerend genoeg voor veel mensen om op af te komen.

Het Kwartiermakersfestival is een samenwerkingsproject van De Geestgronden, ROADS en RIBW/KAM, zorgaanbieders in de GGZ.

het Kwartiermakersfestival wordt mede mogelijk gemaakt door

VCVGZ, Gemeente Haarlem, GGZ Noord-Holland Noord, J.C. Ruigrok stichting, Stichting Sluyterman van Loo, Arcadis, Lundbeck, GGZ Dijk en Duin, Jeugdriagg NH-Z, Schoonderbeek, BM managers van het bouwproces, Dansgroep Kristina de Châtel, Thunnissen Onderhoud, Hartekamp Groep, AIM, Schoonderbeek, Safe & Secure, Brijder Stichting, Frans Kokkelkoren, Loghies Renovaties & Onderhoud, Exsta, Bureau Lindenhoek, Info Punt Zorg, De Vries Installatiebedrijf, AHCO Weg- en Waterbouw, Fotovak Engel, Coloron

**KWARTIER
MAKERS**
Festival
30 sept - 11 okt 2006

www.kwartiermakersfestival.nl